

Ortaokul Öğrencilerinin Aile İlişkileri Ve Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

Examination of the Relationship between Family Relations and Happiness Levels of the Secondary School Students

Abdullah MERT**, Meliha KAHRAMAN***

Öz: Bu çalışmada, ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin aile ilişkileri ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Uşak il merkezinde çeşitli okullarda ortaokul eğitimine devam eden % 48'i (362 kız öğrenci) kadın ve % 52'si (385 erkek öğrenci) olmak üzere toplam 747 öğrenci değerlendirmeye alınmıştır. Verilerin toplanmasında, öğrencilerin aile ilişkilerine ilişkin veriler için “Çocuklar İçin Aile İlişkileri Ölçeği” ve çocukların mutluluk düzeyleri için “Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri” kullanılmıştır. Verilerin analiz işlemleri SPSS'in 20.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Mutluluk ve aile ilişkileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına ilişkin korelasyon katsayılarına bakılmıştır. Ayrıca destekleyici ve engelleyici aile ilişkilerinin, mutluluğu ne derecede yordadığını belirlemek amacıyla aşamalı regresyon analizi yapılmıştır. Mevcut araştırmanın bulguları ortaokul öğrencilerinin destekleyici aile ilişkileri arttıkça mutluluk düzeylerinin de arttığını göstermektedir. Elde edilen sonuçlar ilgili literatür kapsamında değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul öğrencileri, mutluluk düzeyi, aile ilişkileri

Abstract: In this study, it is aimed to investigate the relationship between family relations and happiness levels of 6th and 7th grade students of secondary school. Within the scope of this study, a total of 747 students including 385 boys and 362 girls who were ongoing secondary education in Uşak, province center in 2015-2016 academic years, were evaluated. "Family Relationship Scale for Children" for family relations of children and the "Happiness Inventory of School Children" for the happiness levels of children were used during the data collection. The findings of the present study show that as the secondary school student's supportive family relations increase, their happiness levels increase as well. The suggestions were made by evaluating the results obtained within the scope of the related literature.

Keywords: Secondary school, happiness, family relations

Giriş

Geçmişten günümüze çocukların mutlu olması fikri toplumların üstünde uzlaşabileceği bir konu olmuştur. UNICEF tarafından yayınlanan raporda çocuk-ergen mutluluğunda alt boyutlar belirlenmiştir. Bunlar; maddi iyilik, eğitim, çevre, sağlık ve güvenlik, ev ortamı, davranışlar ve risklerdir. Bu boyutların yanı sıra son yıllarda çocuklarla yapılan çalışmalar (Holder ve Coleman, 2009; Joronen ve Kurki, 2005; Park, 2004; Rask, Kurki ve Paavliani 2003) yakın ilişkilerin kalitesinin de onların mutluluğunu önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Hatta yapılan bir araştırmaya göre çocukların mutluluğunda tek ve en önemli boyut aile ilişkileri olarak belirlenmiştir. Aile ilişkileri alanında çocuklar tarafından en çok seçilen mutluluk özellikleri aile içerisinde kavga ve dayak olmaması ile aile içinde bir diyalog olmasıdır. Ailenin, özellikle anne-babanın, ilgisizliği mutsuzluğun en temel nedenlerinden biri olarak ortaya çıkmıştır (UNICEF, 2013).

* 27 Haziran - 01 Temmuz 2018 tarihleri arasında Nahçıvan'da gerçekleştirilen III. Uluslararası Gençlik Araştırmaları Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur..

** Dr. Öğretim Üyesi, Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Uşak-Türkiye, ORCID::0000-0003-0653-2297, e-posta: abdullahmert@gmail.com

*** Öğrenci, Uşak Üniversitesi, Eğitim fakültesi, Uşak-Türkiye, ORCID: 0000-0002-7152-0228 ,e-posta: melihakahramann@gmail.com.

Mutluluk kavramı alan yazında genellikle öznel iyi oluş olarak adlandırılmaktadır (Diener, 1994, 2000). Öznel iyi-oluş; kişinin negatif duygulardan çok pozitif duyguları yaşaması ve yaşamına ilişkin olumlu yargılarda bulunmasıdır (Myers ve Diener, 1995). Öznel iyi-oluşun bileşenlerini: mutluluk, neşe, coşku, umut (Diener, Oishi ve Lucas, 2003) ve gururdan oluşan pozitif duygular (Dost, 2004); mutsuzluk, kaygı, öfke, umutsuzluk, stres, depresyon, utanç ve kıskançlıktan oluşan negatif duygular (Hyborn, 2000); geçmiş yaşam, şimdiki yaşam ve yaşam alanlarından oluşan yaşam doyumu (Huebner, 1991) oluşturmaktadır.

Araştırmacılar mutluluğu, huzur, memnuniyet (Diener, Oishi ve Lucas, 2003), yaşam doyumu (Huebner, 1991), olumlu duyguları ve doyuma ilişkin bilişsel yargılar (Dost, 2004) olarak tanımlamışlardır. Ayrıca bazı bilim insanları mutluluğu, yaşam memnuniyeti ve ilgi (Seligman, Parks ve Steen, 2004), yaşamdan yüksek düzeyde doyum alma (Lyubomirsky, Sheldo ve Schkade, 2005), yaşamı değerlendirme (Diener, Suh ve Oishi, 1997) ve yaşamının genel olarak takdir edilmesi (Veenhoven, 2008) şeklinde açıklamışlardır. Seligman (2011) mutluluğu; olumlu ilişkiler, yaşam memnuniyeti, olumlu duygular, anlam, sorumluluk, ilgi ve başarı gibi çok boyutlu bir yapı olarak değerlendirmiştir. Okul çocuğunun mutluluğu; diğer insanlarla ve çocuğun ailesi ile olan ilişkileri (Uusitalo-Malmivaara, 2012), kişisel ihtiyaçları arasındaki uyum ile öğrencinin okuldan beklentileri ve belirli çevresel faktörler neticesi olumlu duygusal bir yaşantı (Engels, Aelterman, Petegem ve Schepens, 2004) olarak tanımlanmıştır. Okul çocuklarında öznel iyi oluşun gelişiminin desteklenmesi, hem akademik hayatta hem de yaşam boyu kendini gerçekleştirme, kişiler arası ilişkiler ve başarılı olma gibi yaşamın diğer önemli unsurlarında da bireylerin yetilerini artırmada önemlidir (Bird ve Markle, 2012). Certel, Bahadır, Saracaloğlu ve Varol (2015) tarafından yapılan bir araştırmada akademik başarı düzeyi düşük öğrencilerin akademik başarısı yüksek öğrencilere göre öznel iyi oluş düzeyleri düşük bulunmuştur. İyi oluş düzeyi yüksek olan öğrencilerin, daha yüksek öğrenme motivasyona sahip olduğu (Van Petegem, Aelterman, Van Keer ve Rosseel, 2008) tespit edilmiştir. Ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerine yönelik yapılan bir araştırmada, akademik başarılarını iyi olarak algılayan ergenlerin öznel iyi oluşlarının da daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Başka bir çalışmada okula olan ilginin azalmasının öznel iyi oluşu olumsuz yönde etkilediğini (Aypay ve Eryılmaz, 2011) söylemişlerdir. Bu bilgiler ışığında, okul öğrencilerinin mutluluğu olarak adlandırılan öznel iyi oluşun (Weston, 1999), motivasyon ve başarıyı artırmada önemli bir etken olduğu saptanmıştır. Mutlu olan öğrencilerin yüksek performans gösterdiği yukarıda yapılan çalışmalarda görülmektedir.

Çocukların mutluluğu üstünde yapılan yaşam doyumu (Yucel ve Vogt Yuan, 2016), ailenin ve yakın çevrenin (Holder ve Coleman, 2009) ve aile içi sevgi, değer verme, açık iletişim, duygusal yakınlık, karşılıklı güvenin olması, destekleyici anne-babaya sahip olma, (Joronen ve Kurki, 2005; Park, 2004; Rask, Kurki ve Paavlianien 2003) gibi çalışmaların birçok faydası olduğundan söz edilebilir (Coleman, 2009). Çocukların mutluluk düzeylerini arttırmaya yönelik aile ve öğretmen gibi çeşitli etkenlerin belirlenmesi sonrası yapılacaklar mutluluğun artırılmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca mutluluk, çocuğun gelişiminden kaynaklanan stres gibi zorluklardan korunması ve erken yaşanan sorunlarla ilgili yeni stratejiler belirlenebilmesi için etken rol oynayabilir (Yarcheski, Mahon ve Yarcheski, 2002). Mutluluk, çocukları ergenlik ve yetişkinlikte ortaya çıkabilecek patolojiden korumakta ve yaşama daha iyi adapte olmalarını sağlamaktadır (Eryılmaz, 2010). 6. ve 12. sınıf öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada, yüksek genel yaşam doyumuna sahip ergenlerin anne - baba ve akranlarıyla daha olumlu ilişkiler kurdukları, kaygı ve depresyon düzeylerinin daha düşük, benlik saygısı ve umut düzeylerinin daha yüksek olduğu, okul ve öğretmenlere karşı daha pozitif tutumlar sergiledikleri ve akademik olarak daha başarılı oldukları görülmüştür (Gilman ve Huebner, 2006). Çok mutlu olan insanların bir arada yaşamaları (Suldo ve Huebner, 2006) yalnız başlarına az zaman geçirmeleri; arkadaş, çevre, okul, aile ve benlik gibi farklı alanlarla ilgili memnuniyeti, kişinin yaşam doyumunu etkilemektedir (Suldo ve Huebner, 2006). Okul çocuğunun mutluluk düzeyini etkileyen en önemli şeylerden birinin çocuğun ailesi ve diğer bireylerle olan ilişkileri olduğu ifade edilmiştir (Uusitalo-Malmivaara, 2012). Çocuğun açık iletişimi benimseyen, yaşam sevincine sahip ve pozitif bir aileye sahip

olması çocuğun mutluluğuna etki edecektir. Bu durum çocuğun eğitimi gibi mutluluğuna da ailenin etkisinin yadsınamaz düzeyde etkili olduğunu göstermektedir.

Mutluğu etkileyen faktörlerden biri de ailedir. Aile, toplumun en küçük sosyal birimidir. Bütün kültürlerde aile önemli bir yere sahiptir. Aile, evlilik ile oluşan kan bağına dayanan, eşler, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu küçük bir kurum, aralarında akrabalık ilişkileri bulunan veya aynı soydan gelen kimselerin tümü, eş, olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2018). Bununla birlikte aile, üstlenilen farklı görevler (Wilkinson, 1998) ile birbirlerini etkileyen, elde ettikleri gelirleri ve aynı evi paylaşan, kan bağı ve evlilik yolu ile birbirlerine bağlı, aile üyelerinin oluşturduğu (Özgüven, 2000), yasal karı kocalık ilişkileri içinde olan (Koerner ve Fitzpatrick, 2002), sosyal (Epstein, Levin ve Bishop, 1976), tarihsel ve ekonomik bağlarla bağlı ve kendini evinin parçası olarak gören (Gladding, 2012), psikolojik ya da biyolojik olmaktan çok sosyal olarak oluşturulmuş bir grup (Jagger ve Wright, 1999) ve ekonomik bir kurumdur (Özgüven, 2000). Bu bilgiler ışığında, ailenin oluşumunu etkileyen birçok etken olduğu söylenebilir. Bu etkenlerden biri de mutlu çocuk yetiştirmektir. Çocuklar mutluluğu, ancak ilişkisel anlamda sağlıklı ve işlevsel ailelerde bulabilmektedir. Sağlıklı iletişim kurabilme, problem çözme (Zorbaz-Demirtaş ve Korkut-Owen, 2013), davranışları kontrol edebilme, rolleri başarabilme, duygusal bağ kurabilme, duygusal anlamda istekli olma gibi işlevler olumlu ilişkiler kurabilen mutlu bir aileye işaret etmektedir (Epstein, Bishop ve Baldwin, 1984, 1983). Aileler işlevsel olmayan (sağlıksız) ve işlevsel (sağlıklı) yapılar olarak ikiye ayrılarak değerlendirilebilmektedir (Zorbaz-Demirtaş ve Korkut-Owen, 2013). Aile işlevleri; aileye bağlı olma, yakınlık duyma, uyum kurabilme, katı olmama, aile bireylerinin günlük temasları, davranım nitelikleri (Zabriskie ve Freeman, 2004) hem aile içinde hem de çevrede güçlülere ve değişimlere uyum sağlama (Olson, 1993) olarak tanımlanabilir. Sağlıklı ailelerde aile üyelerinin amaç ve değerler doğrultusunda yaşamlarını yönettikleri ve başkalarının etkisinde kalmadıkları (Bowen, 1994), öz değerleri yüksek ve iletişimlerinin doğrudan, açık, net, belirgin ve dürüst olduğu görülmüştür (Satir, 2001).

Literatür incelendiğinde aileyle kurulan ilişkilerde yaşam doyumunun önemli bir etken haline geldiği görülmektedir (Joronen ve Kurki, 2005). Aile mutluluğu dört unsurdan oluşur: aile uyumu, önemli bir ön koşul; karşılıklı bakım ve destekleyici yönelim; alt sınıfa ait sosyal gruplar ve iç görülerdeki birlik duygusu karşısında orta sınıfta finansal güvenliği vurgulayan güvenlik duygusu (Lam, Fielding, McDowell, Johnston, Sophia Chan, Leung ve Lam, 2012). Ailenin ergen mutluluğuna önemli etkisinin olduğu söylenebilir (Eryılmaz, 2009). Aile içinde oluşan güvenli ev ortamı ve sevgi atmosferi (Joronen ve Kurki, 2005), ergenin kendisini yalnız hissetmemesi, açık iletişim içinde olması, etkileşimde güvenin olması, karşılıklı duygusal yakınlığın olması, (Rask, Kurki ve Paavlianien, 2003) geliştirilen ilişkiden artan düzeyde doyum sağlaması, ebeveyn tarafından desteklenmesi, olumlu yaşam olayları ve zor işlerin üstesinden gelmesi (Park, 2004) gibi durumlar karşısında ergenlerde, öznel iyi oluşun arttığı görülmüştür. Yüksek öznel iyi oluşa sahip olan bireylerde hem yaşam doyumunu artmakta hem de olumsuz duygulara göre öznel iyi oluş daha fazla yaşanmaktadır (Suldo ve Huebner, 2006).

Alan yazındaki çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda aile ilişkilerindeki uyumun ergenlerin mutluluk düzeylerini etkilediği (Eryılmaz, 2010) görülmektedir. Uyum, iyi aile işleyişinin temel unsuru olarak görülmektedir. Aile uyumu, mutluluk ve sağlık birbiriyle ilişkilidir ve özellikle aile, zamanına izin veren iletişimci, saygılı, şefkatli ve içten bir tutumlar kümesine dayanır (Lam ve diğerleri, 2012). Aileye ve aile içindeki bireylere bağlılık, beraber zaman geçirme konusunda isteklilik, etkili iletişim, birbirlerini takdir etme, krizle olumlu bir şekilde baş edebilme yeteneği, yüksek derecede dini/ruhsal yönelme, belirgin rollere sahip olma ve bireyleri cesaretlendirme sağlıklı ailelerin sahip oldukları özellikler (Krysan, Moore ve Zill, 1990) olarak sıralanmaktadır. Aile uyumu dört bileşenden oluşur; iletişim, karşılıklı saygı, çatışma eksikliği ve aile zamanı - birlikte iyi vakit geçirmek için fırsat ve isteklilik- (Lam ve diğerleri, 2012). Alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde okul çocukları üstünde aile ilişkilerinin mutluluğa etkisini çocukların gözünden araştıran bir çalışmaya rastlanamamıştır. İçinde bulunulan kritik dönemin önemi dolayısıyla okul çocuklarının ailelerini algılama biçimlerini araştırıp mutluluklarına etkisini ölçen bir çalışmanın olmaması önemli bir eksiklik olarak düşünülmüştür.

Tüm bu bilgiler ışığında aile ilişkileri ve mutluluk arasındaki ilişkinin incelenmesinin çocuğun sağlıklı gelişimi açısından önemlidir. Bundan dolayı bu çalışmada, öğrencilerinin aile ilişkileri ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. Öğrencilerin aile ilişkileri ile mutluluk düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?
2. Öğrencilerin destekleyici aile ilişkileri, mutluluk düzeylerini anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?
3. Öğrencilerin engelleyici aile ilişkileri, mutluluk düzeylerini anlamlı düzeyde yordamakta mıdır?

Yöntem

Araştırma modeli

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ortaokul 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin aile ilişkileri ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelendiği bu çalışmada, ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama araştırmaları, iki veya daha fazla sayıdaki değişken arasındaki birlikte değişimin varlığı ve/veya derecesini saptamayı amaçlayan araştırmalardır (Cohen, Manion ve Morrison, 2000; Karasar, 2011, s. 81).

Çalışma evreni

Çalışmanın örneklemini, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Uşak ilinde üç farklı devlet okulunda eğitimine devam eden ilköğretim 6. ve 7. Sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem grubundaki öğrencilerin, 362'si kız (%48,5), 385'i erkek (%51,5); 345'i ilköğretim 6.sınıf (%46,2), 402'si 7. Sınıf (%53,8) toplam 747 kişidir.

Veri toplama araçları

Çocukların ailelerini algılama biçimlerini ve mutluluk düzeylerini ölçmek amacıyla iki farklı veri toplama aracından yararlanılmıştır.

Çocuklar İçin Aile İlişkileri Ölçeği (ÇAIÖ): Ölçek, sağlıklı ailelerin özellikleri temel alınarak ilköğretim 4. ve 5. Sınıf öğrencilerine yönelik, çocukların aile işlevlerini nasıl algıladıklarını ölçmek amacıyla Demirtaş, Zorbaz ve Korkut Owen (2011) tarafından geliştirilmiştir. Kapsam geçerliği ve yapı geçerliğine bakılarak ölçeğin geçerlik çalışmaları yapılmıştır. İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden oluşan 590 katılımcı ile açımlayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda varimax rotasyonu ile ölçek, 56 maddeden, iki faktörlü 20 maddelik iki boyutlu bir yapıya indirgenmiştir. Birinci alt boyuta engelleyici aile ilişkileri; ikinci alt boyuta da destekleyici aile ilişkileri adı verilmiştir. Alt boyutlara ilişkin içerikten dolayı ölçekten toplam puan elde edilemeyeceği düşünülmüş ve alt boyutlara ait toplam puanlar ayrı ayrı analiz edilmiştir. Ölçek, 'Her Zaman', 'Bazen' ve 'Hiçbir Zaman' şeklinde olmak üzere 3'lü likert tipinden oluşmaktadır. Doğrulayıcı faktör analizi 300 ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizinde uyum indeksi değerleri $\chi^2/sd=1.89$, NFI= .90, CFI= .96, GFI= .91, AGFI= .89 ve RMSEA= .05 olarak hesaplanmış ve iki faktörlü yapı doğrulanmıştır. Cronbach Alfa iç tutarlılık kat sayısı birinci alt boyut olan Engelleyici Aile İlişkileri için .82 ve ikinci alt boyut olan Destekleyici Aile İlişkileri için .76 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmadan elde edilen veriler için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık kat sayıları Engelleyici Aile İlişkileri alt boyutu için .76 diğer alt boyut olan Destekleyici Aile İlişkileri için .83 olarak bulunmuştur.

Okul Çocuklarının Mutluluk Envanteri (OÇME): Çocukların mutluluğu üstünde etkili olan değişkenleri belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, Ivens (2007) tarafından geliştirilen 15 olumlu ve 15 olumsuz olmak üzere toplam 30 maddeden oluşan 8 ile 15 yaş arasındaki çocuklara bireysel ya da grup olarak uygulanabilecek bir ölçme aracıdır. Ölçekte dördüncü derecelemeye göre işaretleme yapılmakta 1 puan en düşük, 4 puan ise en yüksek öznel iyi oluşu ifade etmektedir

genel toplam puanlama hesaplanmasında olumsuz maddeler tersten puanlanarak toplam puan hesaplanmaktadır. Envanterden 30 ile 120 arasında puan alınabilmektedir. Envanterin geçerlik ve güvenilirlik çalışması Ivens (2007) tarafından yapılmıştır. Araştırmaya 778 ilköğrencisi dâhil olmuştur. Güvenirlik analizi yapılmış ve envanterin Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Yapılan test-tekrar test analizi sonucunda ise güvenilirlik katsayısı .72 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması Telef (2014) tarafından 358 ilköğretim öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Türkçe uyarlama çalışmasında yapı geçerliği çalışması açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile gerçekleştirilmiştir. Analizler iki faktörlü yapıyı doğrulamıştır. Açıklayıcı faktör analizi sonucu, bu iki faktörünün toplam varyansın %39'unu açıkladığı görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi uyum indeksi değerleri $\chi^2/sd=2.30$, NFI= .93, CFI= .96, IFI= .96, RFI= .93, RMSEA= .06 ve SRMR= .05 olarak hesaplanmıştır. Envanterin geneli için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Bu çalışmadan elde edilen veriler için, güvenilirlik katsayısı .90 olarak hesaplanmıştır.

İşlem

Veri toplama araçları hazırlandıktan sonra çalışma yapılacak kurumlar belirlenmiş ve bu kurumlarda uygulama yapabilmek için Uşak İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın amacı, veri toplama araçlarının nasıl yanıtlanacağı öğrencilere açıklanmış ve uygulama işlemi gönüllü olan öğrencilerin katılımıyla sınıf ortamında araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Verilerin uygulanması, yaklaşık 15-20 dakika sürmüştür.

Verilerin analizi

Araştırmanın analiz işlemleri SPSS'in 20.0 sürümü kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Mutluluk ve aile ilişkileri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı ile bakılmıştır. Ayrıca destekleyici ve engelleyici aile ilişkilerinin, mutluluğu ne derecede yordadığını belirlemek amacıyla aşamalı regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular

Mutluluk toplam puanları ile aile ilişkileri toplam puanları arasındaki ilişkiye ilişkin bulgular Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

Mutluluk ile Destekleyici ve Engelleyici Aile İlişkileri Puanları Arasındaki Korelasyon Katsayıları

	Mutluluk	Destekleyici Aile	Engelleyici Aile
Mutluluk	-	.44**	-.43**

** $p < 0.01$

Tablo 1'de görüldüğü gibi korelasyon katsayılarına göre katılımcıların mutluluk düzeyleri ve aile ilişkileri ölçeğinin alt boyutları ve genel aile ilişkileri puanları arasında orta düzeyde pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Destekleyici aile alt boyutu toplam puanları ile mutluluk arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişkiye rastlanırken engelleyici aile alt boyutu toplam puanları ile mutluluk arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu bulgu destekleyici aile ilişkileri arttıkça öğrencilerin mutluluk düzeylerinin arttığını, engelleyici aile ilişkileri arttıkça öğrencilerin mutluluk düzeylerinin azaldığını göstermektedir.

Mutluluk toplam puanlarının aile ilişkileri ölçeğinin alt boyutlarına göre yordanmasına ilişkin yapılan aşamalı regresyon analizi Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.
Mutluluk Puanlarının Yordanmasına İlişkin Aşamalı Regresyon Analizi Tablosu

Değişkenler	B	S.H.	Beta	t	p	Tol.	VIF	R	R ²
Destekleyici	1.092	.169	.275	6.471	.000***	.571	1.752	R= .480	
Engelleyici	-1.107	.187	-.252	-5.931	.000***	.571	1.752	R ² = .231	

***p < .001

Tablo 2’de görüldüğü üzere, aile ilişkileri ölçeğini oluşturan engelleyici ve destekleyici aile ilişkileri alt boyutlarının birlikte mutluluğu istatistiksel olarak anlamlı şekilde yordadığı görülmüştür (F= 11.591, R= .480, R²= .231, p<.001). Aile ilişkileri ölçeğinin tüm boyutlarının birlikte mutluluğa ilişkin toplam varyansın %23’ünü açıkladığı görülmüştür. Bu açıklama oranına anlamlı olarak katkıda bulunan değişkenlerin görece önem sırasına göre destekleyici aile (β = .27, p<.001) ve engelleyici aile (β = -.25, p<.001) şeklinde olduğu görülmüştür.

Tartışma / Sonuç ve Öneriler

Yapılan analizler sonucunda ortaokul öğrencilerinde mutluluk ve destekleyici aile ilişkileri arasında olumlu ve orta düzeyde, mutluluk ve engelleyici aile ilişkileri arasında olumsuz ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu yönünde bir sonuç elde edilmiştir. Ayrıca araştırma sonuçları destekleyici ve engelleyici aile ilişkileri alt boyutlarının okul çocuklarının mutluluk düzeyleri üstünde yordayıcı konumda olduğunu göstermektedir. Araştırma bulguları göz önüne alındığında destekleyici aile ilişkileri arttıkça öğrencilerin mutluluk düzeyleri de artmaktadır denilebilir. Bu bulgudan hareketle aile ilişkileri öğrencilerin mutluluğu için dikkate alınması gereken bir yordayıcı olarak karşımıza çıkmaktadır. Destekleyici aile ilişkilerinin çocuk ve gencin psikolojik sağlığı üzerinde çok önemli etkileri olduğu yadsınamaz ve bu etkiler birçok araştırma tarafından doğrulanmıştır (Aypay ve Eryılmaz, 2011; Eryılmaz, 2010; Ho-tang, Mei-ju, Wei-hung ve Chin-Tang, 2012; Lam ve diğerleri, 2012; Strazdins, Clements, Korda, Broom ve D’Souza, 2006; Türkmen, 2012). Ayrıca aile ilişkilerinin olumlu yapılar ile pozitif yönlü ilişki içinde olduğunu ifade eden araştırma sonuçlarının mevcut araştırma bulgularını desteklediği söylenebilir (Canel, 2012; Chang, Chang, Stewart ve Au 2003; Gilman ve Huebner, 2006; Gladding, 2012; Huebner ve diğerleri, 2005; Nickerson ve Nagle, 2004; Park, 2004; Seligson, Huebner ve Valois, 2003; Suldo ve Huebner, 2006; UNICEF, 2013; Uusitalo-Malmivaara, 2012).

Bununla birlikte engelleyici aile ilişkilerine sahip olan gençlerde depresyon (Özbaş ve Badavan, 2010), saldırganlık (Yalçın, 2007), düşük düzeyde uyum ve sigara içme davranışı (Akpınar, Saatçi, Ergun, Bozdemir ve İnan, 2007) olduğu yapılan çalışmalarda belirlenmiştir. Bu araştırma sonuçlarının aile ilişkilerinin olumsuz yapıları ile negatif yönlü ilişki içinde olduğunu gösteren mevcut araştırma bulgularını dolaylı olarak desteklediği söylenebilir.

Ergenlerin mutlu olmasında; aile, bireyin kendisinden memnun olması, arkadaşlarıyla kurduğu ilişkilerden doyum alması, okul hayatından ve yaşadığı yerden doyum alması (Huebner, Drane ve Valois, 2004) gibi etkenler bir arada değerlendirilmektedir. Bu durum göz önüne alındığında aile ilişkilerinin mutluluk düzeyinin yordayıcısı olarak karşımıza çıkması şaşırtıcı değildir. Engelleyici aile ilişkileri yüksek olan çocukların mutluluk düzeylerinin düşük olması gelecekteki yaşamlarında başarılı, mutlu ve toplumla bütünleşen bireyler olmalarını olumsuz etkileyecektir. Çalışma grubunun bulunduğu gelişim dönemi ve içinde buldukları sosyal-fiziksel çevre dikkate alındığında aileyle kurulan ilişkilerin bireyin hayatı boyunca büyük ve önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Bu nedenledir ki ortaokul öğrencilerine aileleri tarafından verilen olumlu destekle sevgi tutumu ve rahatlığı orta ve yüksek seviyelere ulaşabilir (Ho-tang ve diğerleri, 2016).

Sokullu (1992) tarafından yapılan bir çalışmada bireylerin davranım özelliklerini en çok etkileyen yapının aile olduğundan bahsedilmiştir. Sağlıklı toplumların oluşabilmesinin temeli sağlıklı ilişkiler kurabilen ailelerin oluşmasıyla sağlanır. Toplumsal refahı sağlamak için sağlıklı düşünen ve pek çok olumlu özellikleri olan bireyler sağlıklı aile ortamlarında yetişir. Aile ilişkilerine yönelik kavramsal literatür göz önüne alındığında destekleyici aile ilişkilerine sahip

bireylerin bulunduğu gelişim dönemini sağlıklı atlatabilme ve gelecekte de sağlıklı ilişkiler kurabilme olasılığının daha yüksek olması beklenebilir. Çelik (2003) aile içinde oluşan eğitim atmosferinin çocuğun okulda öğrendikleri üstünde pekiştirme ya da köreltme işlevleri olduğundan bahsetmiştir. Mevcut araştırma bulgusu da ortaokul öğrencilerinin mutlulukları üstündeki en güçlü değişkenin destekleyici aile ilişkileri olduğunu ortaya koymuştur.

Ayrıca mutluluk düzeyi yüksek olan ergenlerin öz saygıya ve içsel denetim odağına da yüksek düzeyde sahip oldukları söylenebilir (Huebner, 1991). Psikolojik iyi oluş düzeyi yüksek olan bireylerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin de yüksek olması beklenir. Alan yazındaki araştırma sonuçları (Karacaoğlu ve Köktaş, 2016) bu düşünceyi destekler niteliktedir. Öznel iyi oluş üzerinde etkili olan eğitim, gelir, statü, kültürel değerler, yaşam ve dinsel yaşantılar (Diener, Suh ve Oishi, 1997) gibi birçok değişken bulunmaktadır (Yetim, 2001). Buradan hareketle öğrencilerin öznel iyi oluşları üstünde kültürün önemli bir etkisinin olduğu söylenebilir. Öğrencilerin kültürel etkenlerden dolayı olumlu duyguları azami, olumsuz duyguları ise asgari düzeyde yaşama gibi bir amaçlarının olmayabileceği düşünülebilir (Eryılmaz, 2009). Fakat bu batı toplumlarında batı kültürünün bir yaşam amacı olarak görülmektedir (Furnham ve Cheng, 2000; Lu, Gilmour ve Kao, 2001). Bunun aksine toplumcu kültürlerdeki bireyler ise öncelik olarak toplumun amaçlarını dikkate almakta, başarı ve başarısızlıklarını başkalarıyla paylaşmakta ve çevrelerindeki insanlarla daha yakın ve samimi ilişkiler kurmaya eğilimli olmaktadır (Hampton ve Marshall, 2000). Toplumcu bir kültürün benimsendiği ülkemizde de çevre ve en önemlisi aileyle kurulan ilişkiler hem toplum hem birey için önemli yer tutmaktadır. Bu nedenle ailelere, aile içindeki destekleyici ilişkilerin hem güncel hem de yarıya dönük etkilerinin anlatıldığı eğitimler verilmesinin, seminerler düzenlenmesinin ve ana-baba okulları açılmasının etkili olabileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen sonuçlar, Uşak il merkezinde öğrenim gören ortaokul öğrencilerinin gönüllü katılımıyla elde edilen verilere dayanmaktadır ve ailelerin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel düzeylerine bakılmaksızın rastgele seçilmiş öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunun genellenebilmesi için aynı çalışmanın farklı yaş ve düzeydeki çocuk ve ailelerle yapılması ve sonuçların karşılaştırılması yararlı olacaktır.

Aile ilişkilerinin ortaokul öğrencilerinin mutluluk düzeyleri üzerindeki etkisinin ortaya koyulduğu ve bununla sınırlandırıldığı bu çalışmada, öğrencilerin mutluluk düzeylerini etkilediği düşünülen sınırlı sayıda değişken ele alınmıştır. Bu bağlamda mevcut çalışmada belirtilen değişkenlerin yanında öğrencilerin mutluluk düzeylerini etkileyen farklı değişkenlerle konunun ele alınmasının literatüre önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Buna ek olarak, ülkemizde ve dünyada ortaokul öğrencilerinin mutluluk düzeyleriyle ilgili çalışmaların azlığı dikkat çekmektedir. Genç nüfusun yoğun olduğu ülkemizde konuyla ilgili destekleyici yeni araştırmalara ihtiyaç vardır.

Kaynaklar

- Akpınar, E., Saatçi, E., Ergun, G., Bozdemir, N. ve İnan, S. (2007). Çukurova Üniversitesi birinci sınıf öğrencilerinin sigara içme davranışları ve uyum özellikleri. *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, 8(2), 63-68.
- Aypay, A. ve Eryılmaz, A. (2011). Relationships of high school student's subjective well-being and school burnout. *International Online Journal of Educational Sciences*, 3(1), 181-199.
- Bird, J. M. ve Markle, R. S. (2012). Subjective well-being in school environments: promoting positive youth development through evidence-based assessment and intervention. *American Journal of Orthopsychiatry*, 82, 61-66. doi./10.1111/j1939-0025.2011.01127.x.
- Bowen, M. (1994). "Family therapy in clinical practice," in the book of psychiatric books. S. Crown ve H. Freeman (Yay. haz.). Northvale, Jason Aronson, Inc, New Jersey.
- Canel, A. N. (2012). *Aile yaşam becerileri*. Nakış Yayınevi, İstanbul.

- Certel, Z. Bahadır, Z., Saracaloğlu, A. S. ve Varol, S. R. (2015). Lise öğrencilerinin öz-yeterlikleri ile öznel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 307-318.
- Chang, L., Chang, C., Stewart, S.M. ve Au, E. (2003). Life satisfaction, self concept, and family relations in Chinese adolescents and children. *International Journal of Behavioral Development*, 27, 182-189.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison K. (2000). *Research methods in education* (5th Edition). London: Routledge Falmer.
- Coleman, C. H. (2009). Vulnerability as a regulatory category in human subject research. *The Journal of Law, Medicine & Ethics*, 37(1), 6-11. doi./10.1111/j1748-720X.2009.00346.x.
- Çelik, Y. (2003). Ana baba eğitim. *Öğretmen Dünyası*, 277.
- Diener, Ed., Oishi, S. ve Lucas, E. (2003). Personality, culture and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life. *Annual Review Of Psychology*, 54, 403-425. https://doi: 10.1146/annurev.psych.54.101601.145056.
- Diener, E. (2000). Subjective well-being, the science of happiness and a proposal for a national index. *American Psychologist*, 55(1), 34-39.
- Diener, E., Suh, M. E. ve Oishi, S. (1997). Recent findings on subjective well-being. *Indian Journal of Clinical Psychology*, 24(1), 25-41.
- Diener, E. (1994). Assessing subjective well-being: progress and opportunities. *Social Indicators Research*, 31(2), 103-157.
- Dost, T. M. (2004). *Üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe. Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- Engels, N., Aelterman, A., Petegem, K. V. ve Schepens, A. (2004). Factors which influence the well-being of pupils in Flemish secondary schools. *Educational Studies*, 30(2), 127-143. http://dx.doi.org/10/1080.0305569032000159787
- Epstein, N., Bishop, D. ve Baldwin, L. (1984). McMaster model of family functioning. D. H. Olson ve P. M. Miller (Yay. haz.). *Family studies review year-book*, içinde (Vol. 2). New Delhi: Sage Publications. Doi:10.1111/j1752-0606.1978.tb00537.x
- Epstein, N. B., Baldwin, L. M. ve Bishop, D. S. (1983) The McMaster Family Assessment Device. *Journal of Marital and Family Therapy*, 9, 171-180. http://dx.doi.org/10.1111/j1752-0606.1983.tb01497.x.
- Epstein, N. B., Levin, S. ve Bishop D. S. (1976). The family as a social unit. *Canadian Family Physician*. 22(1411), 53-55.
- Eryılmaz, A. (2010). Aile yapısı ergeni mutlu eder mi? *Aile ve Toplum*, 22(6), 21-30.
- Eryılmaz, A.(2009). Ergen öznel iyi oluş ölçeğinin geliştirilmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(4), 975-989.
- Furnham, A. ve Cheng, H. (2000). Lay theories of happiness. *Journal of Happiness Studies*, 1, 227-246. Kluwer Academic Publishers: N.L.
- Gilman, R. ve Huebner, E. S. (2006). Characteristics of adolescents who report very high life satisfaction. *Journal of Youth and Adolescence*, 35, 293-301.
- Gladding, S. (2012). *Aile terapisi tarihi kuram ve uygulamaları*. İ. Keklik, İbrahim Yıldırım (Çev. Ed.). Ankara: PDR Yayınlar.
- Güven, A. (2013). *Çocukta benlik gelişiminde aile içi iletişimin rolü: İslam dini açısından bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hampton, N. Z. ve Marshall, A. (2000). Culture, gender, self efficacy and life satisfaction: A comparison between americans and chinese people with spinal cord injures. *Journal of Rehabilitation*, 63(3), 21-29.
- Ho-tang, W., Mei-ju, C., Wei-hung, C. ve Chin-Tang, T. (2016). Relationship among family support, love attitude, and well-being of junior high school students. *Universal Journal of Educational Research*, 4(2), 370-377. Doi: 10.13189/ujer.2016.040208.

- Holder, M. D. ve Coleman B. (2009). The Contribution of social relationships to children's Happiness. *Journal of Happiness Studies* 10, 329-349. doi. 10.1007/s10902-007-9083-0.
- Huebner, E. S., Valois, R. F., Paxton, R. J. ve Drane, J. W. (2005). Middle school students' perceptions of quality of life. *Journal of Happiness Studies*, 6, 15-24.
- Huebner, E. S., Drane, J. W. ve Valois, R. F. (2004). Levels and demographic correlates of adolescent life satisfaction reports. *School Psychology International*, 21, 281-292.
- Huebner, E. S. (1991). Initial development of the student's life satisfaction scale. *School Psychology International*, 12(3), 231-240.
- Hyborn, D. (2000). Two philosophical problems in the study of happiness. *Journal of Happiness Studies*, 1, 207-225.
- Ivens, J. (2007). The development of a happiness measure for schoolchildren. *Educational Psychology in Practice*, 23, 221-239. <http://dx.doi.org/10.1080/02667360701507301>.
- Jagger, G. ve Wright, C. (1999). *Changing family values: feminist perspectives*. Routledge USA.
- Joronen, K. ve Kurki, A. (2005). Familial contribution to adolescent subjective well-being. *International Journal of Nursing Practice*, 11(3), 125-133.
- Karacaoğlu, K. ve Köktaş, G. (2016). Psikolojik dayanıklılık ve psikolojik iyi olma ilişkisinde iyimserliğin aracı rolü: Hastane çalışanları üzerine bir araştırma. *İş ve İnsan Dergisi*, 3(2), 119-127.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Koerner, A. F. ve Fitzpatrick, M. A. (2002). Toward a therapy of family communication. *Communication Theory*, 12, 70-91.
- Krysan, M., Moore, K. A. ve Zill, N. (1990). *Identifying successful families: An overview of constructs and selected measures*. Washington, DC: Child Trends, Inc.
- Lam, W. W. T. R., Fielding, I., McDowell, J., Johnston, Sophia Chan, G. M., Leung ve Lam T. H. (2012). Perspectives on family health, happiness and harmony (3H) among Hong Kong Chinese people: a qualitative study. *Health Education Research*, (27).
- Lu, L., Gilmour, R. ve Kao, S. F. (2001). Cultural values and happiness: An east-west-dialogue. *The Journal of Social Psychology*, 141(4), 477-493.
- Lyubomirsky, S., Sheldon, K. M. ve Schkade, D. (2005). Pursuing happiness: The architecture of sustainable change. *Review of General Psychology*, 9(2), 111-131.
- Myers, G. D. ve Diener, E. (1995). Who is happy? *Psychological Science*, 6(1), 10-19.
- Nickerson, A. B. ve Nagle, R. J. (2004). The influence of parent and peer attachments on life satisfaction in middle childhood and early adolescence. *Social Indicators Research*, 66, 35-60.
- Olson, D. (1993). Circumplex model of marital and family systems: assessing family systems. F. Walsh (Yay. haz.). *Normal Family Processes*. New York: Guilford Press.
- Özbaş, M. ve Badavan, Y. (2010). İlköğretim okulu yöneticilerinin okul-aile ilişkileri konusunda yapmaları gereken ve yapmaktaki oldukları işler. *Eğitim ve Bilim*, 34(154), 69-81.
- Özgülven, İ. E. (2000). *Aile ve cinsel terapi*. PDREM Yayınları, Ankara.
- Park, N. (2004). The role of subjective well-being in positive youth development. *The Annals of American Academy of Political and Social Science*, 591(1), 25-39.
- Rask, K., Kurki, P. A. ve Paavilainen, E. (2003). Adolescent subjective well-being and family dynamics. *Scand J. Carin Sci*, 17, 129-138.
- Satir, V. (2001). *Yeniden insan olmak*. S. Yeniçeri (Çev.). (2.Cilt) Beyaz Yayınları İstanbul.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. New York: Simon ve Schuster.
- Seligman, M. E., Parks, A. C. ve Steen, T. (2004). A balanced psychology and a full life. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 359(1449), 1379.
- Seligson, J. L., Huebner, E. S. ve Valois, R. F. (2003). Preliminary validation of the brief multidimensional students' life satisfaction scale (BMSLSS). *Social Indicators Research*, 61, 121-145.

- Sokullu, F. A. (1992). Çocuk suçluluğu kriminolojisinde aile faktörü. *M. Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10, 127-133.
- Strazdins, L., Clements, M. S., Korda, R. J., Broom, D. H. ve D'Souza, R. M. (2006). Unsociable work? nonstandard work schedules, family relationships, and children's well-being. *Journal of Marriage and Family*, 68(2), 394-410. Doi. 10.1111/j.1741-3737.2006.00260.x
- Suldo, S. M. ve Huebner, E. S. (2006). Is extremely high life satisfaction during adolescence advantageous? *Social Indicators Research*, 78, 179-203. Doi. 10.1007/s11205-005-8208-2.
- Telef, B. B. (2014). School Children's Happiness Inventory: The Validity and Reliability Study. *International Online Journal of Educational Sciences*, 6(1). 130-143.
- Türk Dil Kurumu, TDK, (2018). Erişim adresi. [Http://www.tdk.gov.tr/İndex.php?Option=ComGts&Arama=Gts&Guid=Tdk.Gts.534669ac33b1d3.84715949](http://www.tdk.gov.tr/İndex.php?Option=ComGts&Arama=Gts&Guid=Tdk.Gts.534669ac33b1d3.84715949)
- Türkmen, M. (2012). Öznel iyi oluşun yapısı ve ana-baba tutumları, özsaygı ve sosyal destekle ilişkisi: Bir model sınaması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 41-73.
- UNICEF. (2013). *Child well being in rich countries: A comparative overview*. UNICEF Office of Research-Innocenti.
- Uusitalo-Malmivaara, L. (2012). Global and school-related happiness in finnish school children. *Journal of Happiness Studies*, 13, 601-619. doi./10.1007/s10902-011-9282-6
- Van Petegem, K., Aelterman, A., Van Keer, H. ve Rosseel, Y. (2008). The influence of student characteristics and interpersonal teacher behaviour in the classroom on student's well being. *Social Indicators Research*, 85, 279-291. doi./10.1007/s11205-007-9093-7
- Veenhoven, R. (2008). Healthy happiness: Effects of happiness on physical health and the consequences for preventive health care. *Journal Of Happiness Studies*, 9(3), 449-469. doi./10.1007/s10902-006-9042-1
- Weston, R. (1999). Factors contributing to personal wellbeing. *Family Matters*, 52, 54-67.
- Wilkinson, A. (1998). Empowerment: Theory and practice ,personnel. *Review*, 127(1), 40-56.
- Yalçın, İ. (2007). Ailelerinden algıladıkları sosyal destek düzeyleri farklı lise öğrencilerinin saldırganlık düzeyleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, 26, 209-220.
- Yarcheski, A., Mahon, N. E. ve Yarcheski, T. J. (2002). Anger in early adolescent boys and girls with health manifestations. *Nursing Research*, 51(4), 229-236.
- Yetim, Ü. (2001). *Toplumdan bireye mutluluk resimleri*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Yucel, D. ve Vogt Yuan, A. S. (2016). Parents, siblings, or friends? exploring life satisfaction among early adolescents. *Applied Research Quality Life*, 11, 399-423. doi.10.1007/s11482-015-9444-5
- Zabriskie, R. ve Freeman, P. (2004). Contributions of family leisure to family functioning among transracial adoptive families. *Adoption Quarterly*, 7(3), 49-77.
- Zorbaz-Demirtaş, S. ve Korkut-Owen, F. (2013). Çocuklar İçin Aile İlişkileri Ölçeği'nin geliştirilmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(39), 58-67.

Extended Abstract

Introduction

Family is a social group rather than psychological or biological (Jagger & Wright, 1999), which affects its members by different tasks (Wilkinson, 1998) and whose members share the same home and income and connect to each other through blood and marriage (Özgüven, 2000), and which includes legal spousal relations (Koerner & Fitzpatrick, 2002), and is an economic institution as well (Özgüven, 2000). By looking at the definitions above, it can be seen that the biological, psychological, relational, economic and social aspects of the family have come to the forefront.

Determining various factors such as family and teacher to increase the happiness levels of the children may increase the happiness levels of the students. In addition, the happiness can

play a key role in protecting child from new challenges such as stress resulting from development and identifying new strategies for problems experienced in early period of life (Yarcheski & Mahon, 2002). Happiness protects children from pathology that can occur in adolescence and adulthood period, and ensure them to adapt to life better (Eryilmaz, 2010).

Considering the studies in the literature, it is seen that the harmony in the family relations affects the happiness levels of the adolescents. Harmony is seemingly the main element of proper family functioning (Lam et al., 2012). Family harmony, happiness and health are interrelated, and are based on a set of attitudes that are particularly respectful, compassionate, sincere, and communicative, allowing family time (Lam et al., 2012). Individually recorded interviews which describe perceived interactions between harmony, happiness and health were analyzed thematically (Lam, Fielding, McDowell, Johnston, Sophia Chan, Leung & Lam, 2012). Commitment to the family and the family members, willingness to spend time together, effective communication, appreciating each other, the ability to cope with the crisis positively, having a high level of religious / spiritual orientation, having distinctive roles and encouraging of individuals, can be listed as features of healthy families (Krysan, Moore & Zill, 1990). In the light of all these information, it can be said that the examination of the relationship between family relations and happiness is very important for the healthy development of child. Therefore, it is aimed to investigate the relationship between the family relations and happiness levels of 6th and 7th grade students studied at secondary school in this study. For this purpose, answers for the following questions were sought:

1. Do the family relations of students affect the happiness level of them?
2. Do the supportive family relations of students predict their happiness levels significantly?
3. Do the impeditive family relations of students predict their happiness levels significantly?

Method

The sample of the study was constituted of the 6th and 7th grade secondary school students who continued to their education at three different public schools in Uşak in the academic years of 2015-2016. The number of students in the sample group was 747 in total. While 362 of them were female (48.5%), 385 of them were male (51.5%). The 345 of them were constituted by 6th grade primary education students (46.2%) and 402 of them were constituted by 7th grade students (53.8%). During the collection of data; "Family Relations Scale for Children" developed by Demirtaş Zorbaz and Korkut Owen (2011) was used intended for the 4th and 5th grade primary school students by basing on the characteristics of healthy families in order to measure how the children perceive family functioning, and "Happiness Inventory of School Children" (HISC) developed by Ivens (2007) and adapted by Telef (2014) and consists of 30 items as 15 positive and 15 negative, was used.

Discussion and Conclusion

As a result of the analysis done, it was concluded that there was a positive and significant relationship between happiness and supportive family relations of secondary school students, and there was a negative and significant relationship between happiness and impeditive family relations of them. In addition, research results show that the supportive and impeditive family relations sub-dimensions are predictors of school children's happiness levels. When research findings are taken into consideration, it can be said that as the supportive family relations increase, the happiness levels of the students also increase. With reference to this finding, family relations appear to be as an important predictor for the happiness of students. It cannot be denied that supportive family relations have very important influences on the psychological health of children and young peoples, and these effects have been confirmed by many studies as well (Aypay & Eryilmaz, 2011; Eryilmaz, 2010; Ho-tang, Mei-ju, Wei-hung & Chin-Tang, 2012; Lam et al., 2012; Strazdins, Clements, Korda, Broom & D'Souza, 2006). Additionally, it can be said that the results of the researchs which have indicated that the family relations are in a positive relation with the positive structures, support the our present research findings (Canel, 2012; Chang et al., 2003; Gilman & Huebner, 2006; Gladding, 2012; Huebner et al., 2005; Nickerson & Nagle, 2004;

Park, 2004; Suldo and Huebner, 2007; Seligson et al., 2003; UNICEF, 2013; Uusitalo-Malmivaara, 2012).

Family, self-satisfaction of the individual, satisfaction from the relations established with his/her friends, satisfaction from school life and place of residence (Huebner et al., 2004) are evaluated together in the subject of happiness of adolescents. Given this situation, it is not surprising that family relations appear as a predictor of happiness. That children having high level of impeditive family relations has low level of happiness will negatively affect them in being successful and happy individuals who are integrated with society in their future lives. Considering the developmental period of the children in study group and their social-physical environment, it can be said that relations established with family have a great and important place throughout the life of the individual. For this reason, the secondary school students can achieve moderate and high levels of love attitude and comfort through positive support given by their parents (Ho-tang et al., 2016).

Sokullu (1992) mentioned in one of his studies that family is the most effective factor on the behavioral characteristics of individuals. The formation of healthy societies is ensured by the formation of families in which healthy relationships are able to be established. Individuals having healthy thinking and many positive qualities for achieving social welfare can be raised in healthy family environments. Considering the conceptual literature regarding family relations, it is expected that the individuals having supportive family relations can have a better chance of getting through the developmental period in healthy way and having a healthy relationship in the future. Çelik (2003) mentioned that the educational atmosphere formed within the family has function of reinforcement or blunting on the child's learning in school. The current research findings also show that the strongest variable on the happiness of secondary school students is supportive family relations.